

पितृमेधं पितृमेधविहितं कर्म प्रचक्रुः ॥ तत्प्रकारः वेदिचेत्यादि ॥ दक्षिणाप्राचीं चिताया दक्षिणाप्रादेशे इत्यर्थः ॥ यथास्थानं पावकं च प्रचक्रुः ॥ दक्षिणपूर्वदेशे आहवनीयं निदधाति उत्तरपश्चिममेगार्हपत्यं दक्षिणपश्चिमे दक्षिणाग्निमिति सूत्रोक्तस्थानमनतिक्रम्येत्यर्थः ॥ ११३ ॥ पृषदाज्येन सदध्याज्येन संपूर्णेनोपलक्षितं सुवं स्कंधे स्कंधदेशे प्रचिक्षिपुः ॥ यद्यपि नासिके सुवावित्यापस्तंबेनोक्तं तथापि सूत्रांतरात् स्कंधेऽपि निक्षेपः सुवस्य बोध्यः ॥ तथा पादयोः शकटं ऊर्वोरूलूखलमिति च सूत्रांतरादेव बोध्यं ॥ ११४ ॥ दारुपात्रादिसर्वसूत्रोक्ततत्तत्स्थाने दत्त्वा अन्यमुसलं चातुर्मास्यमुसलं च यथास्थानं दत्त्वा च विचक्रमुः ॥ पितृमेधं चक्रुः ॥ ११५ ॥ शास्त्रदृष्टेन श्रुतिदृष्टेन

प्रचक्रुराक्षसैर्द्रस्य पितृमेधमनुत्तमम् ॥ वेदिं च दक्षिणाप्राचीं यथास्थानं च पावकं ॥ ११३ ॥ पृषदाज्येन संपूर्णं सुवं स्कंधे प्रचिक्षिपुः ॥ पादयोः शकटं प्रापुर्लूखलं तदा ॥ ११४ ॥ दारुपात्राणि सर्वाणि अरणिं चोत्तरारणिं ॥ दत्त्वा तु मुसलं चान्यं यथास्थानं विचक्रमुः ॥ ११५ ॥ शास्त्रदृष्टेन विधिना महर्षिर्विहितेन च ॥ तत्र मध्यं पशुं हत्वा राक्षसैर्द्रस्य राक्षसाः ॥ परिस्तरणिकां राज्ञो घृताक्तां समवेशयन् ॥ ११६ ॥ गंधैर्माल्यैरलंकृत्य रावणं दीनमानसाः ॥ विभीषणसहायास्ते वस्त्रैश्च विविधैरपि ॥ लाजैरवकिरन्ति स्म बाष्पपूर्णमुखास्तथा ॥ ११७ ॥ सददौ पावकं तस्य विधियुक्तं विभीषणः ॥ स्नात्वा चैवार्द्रवस्त्रेण तिलान्दर्भविमिश्रितान् ॥ ११८ ॥ उदकेन च संमिश्रान् प्रदाय विधिपूर्वकं ॥ ताः स्त्रियो नुनयामास सां त्वयित्वा पुनः पुनः ॥ ११९ ॥

महर्षिर्विहितेन कल्पसूत्रकदृष्टिविहितेन परिस्तरियते मुखमनयेति परिस्तरणिका वपा तां राक्षसैर्द्रस्य मुखे समवेशयन् ॥ वपास्य मुखं प्रौर्णोतीति सूत्रात् ॥ तीर्थं तु अनुस्तरणिकीं राज्ञ इति पठित्वानुस्तरणिकीं राजगवीं तामालभ्य तच्चर्मणाय जमानमास्तुतवंत इत्यर्थः ॥ मृताद्यानुस्तरणीं घ्नन्तीति श्रुतेरित्याह ॥ ११६ ॥ वस्त्रैश्चेति अलंकृत्येत्यनुकर्षः ॥ ११७ ॥ ११८ ॥ विधिपूर्वकं प्रदाय स्थितु इति शेषः ॥ ननु निहतं रावणं दृष्ट्वा रामेणाक्लिष्टकर्मणा ॥ तस्य जुस्तं महाभागं पंचभूतानिरावणं ॥ शरीरधातवो ह्यस्य मांसं रुधिरमेव च ॥ नेशुर्ब्रह्मास्त्रनिर्दग्धानं च भस्माप्यदृश्यतेति महाभारते उक्तत्वेन कस्यवाल्मीकिनाश्मशानानयनपूर्वकं दाह उक्त इति चेन्न ॥ तस्य रामबाणतेजोवर्णनविषयेऽत्युत्पलंकारपरत्वादिति वदन्ति ॥ ११९ ॥